

E azilantengo pravo ki zdravstveno zastita

Azilantija kola na pherdje 18 bers, po zakon isilen isto pravo ko medicinsko hem ko stomatoloske (zubari) zastite sar svedska chave.

Adava znacini so o medicinsko hem stomatoloska pomocija tane besplatno olendje.

Azilantija vise taro 18 bers isilen pravo na ograniceno pomoc. On isilen pravo ko:

- Zdravstveno pregled
- Hitno potreba zdravstveno jeli stomatoloska pomoc kova nasti te adjiceripe.
- Pomoc za bihandipa
- Materinski pomoc
- Kontracepcijska savet
- Nega ko abortus
- Nega pod infektivne bolesti

Ko *sa* o posete ko zdravstvo mora te pokazine ti LMA-karta. Ako na dobindjan la panda onda vazini toklo racuni taro azilno zahtev.

Zdravstveno pregled

Zdravstveno pregled nudinipe sa e azilanten *jek* puti. Adava tano dobrovoljno hem besplatno. O dom zdravlje vicini sa e neve azilanten ko zdravstveno pregled. Ako tu na dobindjan jek poziv u roku duj masekija saj te kontakterinen naj pase dom zdravlje te roden jek poziv.

Sa o pregledija ko zdravstvo/zubarja isilen sluzbeno tajna. Medicinska osobe na sminena nikase te mothoven nesto so djanen taro jek pacijenti.

O Zupanijski savet na motoj nista asi migracija taro pojedina bolesnici, osim ako o pacijenti dela po pristanak.

Tumaci

Ko posete hem kontaktija ko zdravstvo isi tu pravo ko tumaci. Adava besplatno hem o tumaci isile sluzbeno tajna. O tumaci tano neutralno hem ka tumacini samo so tu hem o medicinska personalija vacerena.

Kontaktija sa zdravstvo

Nane uvek potrebno te resen tumen e doktoea ked djana ki zdravstveno poseta.

Medicinsko sestra saj te del tumen savet hem lecenje.

On isilen bari skola hem djanen but taro bolestija. E sestra saj isto te pisini nesave lekija.

Angleder te dja ko dom zdravlje mora te vicine ko telefoni hem te narucine ce termin.

Mora o manus te narucini jek termin te bi saj te dja ki jek medicinsko sestra jeli ko doktori.

Naj bolje prekalo telefoni te narucine ce termin.

Vecinom sa o dom zdravlje isilen specialna telefonska terminija, ked o personalija isilen vreme te odgovorinen.

Ako beseja pase saj te dja ko dom zdravlje hem te narucine ce jek termin.
Ako narucindjan jek termin hem posle na aveja jeli za kasnineja saj onda te avel ce te platine za celo poseta/termin.

Medicine

Lekija cineja ki apoteka hem platineja kokori. Ako isi tut jek recepti taro jek doktori/sestra onda platineja najvise 50 kr/ ko jek puti ki apoteka. Aso nesave medicine nasti te dobini pe recept onda tegani saj te platine len kokori.

Ako valani ce but medicine ko recept onda tu ka platine najvise 400 kr/ko ekvas o bers.

Ko vreme te aven

Sar azilanti isi tut pravo ko hitno (akutno) zdravstveno pomoc. Adava vazini ako tu ulan ozbilno naborme jeli povredime. Nesto so nasti te aciceripe. Inace vazini telefonsko kontakt sa dom zdravlje za savet. Ako tu nasti te vicine ko telefoni: Ked o dom zdravlje phravdo saj tu tegani te dja ki recepcija te puce.

Tu mora kokori te prilagodine tlo putovanje za medicinsko posetu tako da te rese ko vreme ki medicinska poseta.

Za hitno pomoc u slucaj nesto hitno, u slucaj nesrece jeli hitno bolest vicin 112.

Zdravstvena informacije/1177

O zdravstveno informacije phravde tane dive rat, ko telefoni 1177. E zdravstveno informacija uputini tut isto ko pravo mesto, ako valanice zdravstveno pomoc ked o dom zdravlje phandlo hem isi but informacija taro bolsetija hem zdravlje.

Ako isitut Internet saj te citinen povise ko razlicita chibja akate:

<http://1177.se/Varmland/Other-languages/>

Troskija

Za jek poseta ko zubari jeli ki medicinsko sestra tu sar pacienti valjani te platine.

Ako valjanice zdravstveno pomoc cesto onda ka platine tu najvise 400 kr/ ko ekvas o bers.

O bolnice hem o dom zdravlje na rukuinena e parencar, ka bicalence chere faktura/racuni pali ti poseta. E faktura/racuni ka platine ki banka, naj lako preko Internet. Ako tu nane tut pare saj te kontakterine tekle asistente ki Migracija.

Prevoz

Uvek valjani te ovel tuva tikli LMA- kartica jeli to lil taro azilno zahtev.

Hitno pomoc samo vicinipe ked but hitno. Te na obicno prevoz vazini autobus/voz. Ako na dobindjan jek karta e poziveja aso zakazime termin onda tu mora kokori te platine o putovanje. Sparin o racuni/poziv taro prevoz. Adava mothov aso personalija so potvrduinena sa po potpis so tu ijanle ki bolnica.

Achav posle o potpisime racuni/poziv taro medicinsko putovanje te saj te dobinen napalal e summa soy tani vise taro 25 kr kova tano najvise so saj te platine za bolesno putovanje autobus/voz.

Saj te bichale o racuni(kvitto) hem te zahtevinen te dobinen so platindjen preko lil.

Minimalna isplata tani 50 kr.

Adresa: Sjukresor I Värmland, Centralsjukhuset, 651 81 Karlstad.

Taxi samo narucinate u iznimnim slucajevima (naprimer bihandipa) ko broj 0771- 32 32 00. Ako tu zbog medicinsko razlog mora te vozine tut ko taxi mora o personalija te potvrdinen adava.

Sa potvrda o azilantija platinena najvise 40 kr aso jek taxi putovanje.

Ako na svedocinena o nejkovatelja potreba taxi saj te ove duzno te platine o putovanje

Savet ko jednostavno nabormipe

Kokori te lecine tut nane nista novo. Amen o manusa ko sa o vreme pokusindjan te lecinamen kokori. Ko svedsko zakoni za zdravstevno zastita pisini da svako osoba isila krajna odgovornost aso po licno sastipa.

Medutim saj te ovel tesko te le adava odgovornost ako o manus na razumini so saj te anel bolest hem zdravlja.

Kokori lecenje znacini so o manus kokori te upoznaini hem te lecini blaga simptomia nabormipe. Adava isto znacini te te djane o ogranicenja e sacaribasko hem te djane kaj te dja ked potrebno pomoc te rode ko zdravstvo.

Prehlada

Adava so obicno vicinipe prehlada dobinipe skoro uvek taro virus. Adava kova naborsalola dobinu simptomia o nak curini, suko kasliba, dukha ko misice hem problemia ko grlo (gusa)

Isto virus ponekad cerela iritacija ko jaka. O simptomia tane kratka hem nakena cesto za roku 4-5 dive.

Duka ki gusa (grlo)

O Bolovja ki gusa dobinipe razlog virusa jeli bakterijske infekcije. Hari dukha ki gusa 1 dji o 2 dive zajedno sa prehlada tane virusno inekcija. Tegani na pomozini penicilin jeli aver antibiotic. Ko teska simptomia saj jek recept protiv bolova te ublazinen. (Isi ki apoteka)

Kasliba

Kasliba tano e teloso (trupi) prirodno reakcija, ked o disnih puteva uticime.

O kaslanje tano jek vrsta zastitna refleksa i odolese na valani te usporinipe nepotrebno.

Ako o kasliba ulu suko hem smetini hem vise uznemirini saj onda medicine te oven aktualno, specialno za racate.

Glavobolja

Glavobolja tano jek generalno nav aso dukha ko sero. Obicno, povremeno glavobolje cesto povezano pojavinipe sa naprimer grip hem prehlada.

Dukha ko sero kola pojavinipe redovno hem osetinipe sar pritisak ko cekat, ki men hem ko pike saj te ovel zbog so o misice stegime hem adava vicinipe tenzijske glavobolje. Dukha ko sero isto saj te dobinipe ked cesto koristinipe lekija protiv bolovja. Vazno te ha maro redovno, po gotovo dorucko. Ma promasinen o sojba. Privremeno dukha ko sero, naprimer zajedno sa infekcije, saj bez recept ledkija protiv bolovja tari apoteka te koristinipe.

Dukha ko dumo hem ki men

Iznenada dukha ko dumo teleder jeli ko lumbalno deo poznato sar lumbago. Bedreni dukha avena o bolovja ko kuko hem ko canga, ponekad ko pro isto.

Dukha ko dumo nakena palo jek diveso paslojba ko kreveti hem odmor.

Za vreme hitna dukha valani o manus te odmorini ko jek bezbolan položaj hem te izbegine sa o pokretija so dukhana. Ma opterecin o dumo te akhare jeli te vazde nesto.

Dukha ki men tano sar zakljucavanje ko menjake misice. O razlog saj naprimer te ovel neprimetno pokret ko sero, nepravilno sojba jeli promaja. Dukha ki men jeli ked ukocinipe e men saj te ublazinipe sa toplota hem masaza.

O dukha ki men nakhena obicno za nesave dive.

Dukha ko dumo hem ki men saj te ublazinenpe sa bez recept lekija protiv bolova tari apoteka.

Pharipe, briga hem sikiracija

Pharipe, briga hem sikiracija tane osecanje taro phare hem nejasne nelagode.

Adava saj isto te den direktna simptomia ko telo (trupi) sar lupanje srca, znojiba, pharipe ko kolin (grudja), ko sero jeli ko vodji (stomak) hem jek osecanje sar tesko disiba.

Ko stresna situacije tano normalno te osetine pharipe, briga hem sikiracija. Vazno te ovel tut nekasa te vacere so sunela hem so razumini hem so saj te ovel jek pomoc ko pharo period.

Kontakt sa zdravstvo dobineja ked isitu phari sikiracija ked tu kokori nasti te nakhavela.

Problemija sa sojba

Problemija sa sojba dobinipe ked o manus sovela hari. Saj te ovel tesko te za sove uvece, pharo te za sove ked usteja racate jeli ustela o manus but rano sabale.

O manusa valani lendje razlicito but sojbe hem nane nisavo ne normalno potreba sojbase. Nesave generalna savetija saj naprimer te ovel po svezo ki spavaco soba hem te ovel hari promaja angleder te paslovece. Mracna zaveze hem cepovi za kana sukar ked ijan osetlivo ko svetlo hem ko zvuk.

Te has maro kasno uvece cerela po pharo te za sove hem oveja sikirime ko sojba. Izbegin nesto so treznini tut naprimer kafa, jako chaj jeli alkohol. Vazno te pije pani. Te ove avri hem te vezbine diveste saj te odlaksine o sojba.

Hajba hem sastipa

Sukar hajba/jelo znacini but aso sastipa. Ako isi naslestvo aso naprimer baro pritisak, thulipe jeli secer (diabetes) valani onda o hajba/jelo hem vezbe te oven prioritet.

Avdije amen hasa but slatkisija/gudlipe hem sokija kova cerela amendje po pharo te icera normalno kilaza. Vazno te halpe voce hem povrce. Isto vazno te ovel o manus ko pokret.

Redovno vezbe, naprimer dnevno setnja, jek taro naj vazna stvarja tena dobinipe bolestija, bolje sojba te ovel hem te arakhe to sastipa.

Preko te smanine jeli skroz te prestanine te pusine (pije) cigare cerela o rizikija but manje te dobine infarkt, bronhijalnih na bormipe, nabormipe ko pluca hem rak ko pluca. Isto bolje ovela e dandengo sastipa.

Stomatologija (zubarja) aso azilantija

Besplatno zubari aso cavore manje taro 20 bers.

Cavore hem terne azilantija isilen besplatno zubarsko pomoc dji dok pherena 20 bers. On isilen isto pravo ko zubarsko pomoc sar o svedska cave. Mothov e LMA-kartica ked dja ki poseta/ko termin. Jeli racuni/kvitto taro azilno zahtev ako na dobindjan tikli kartica.

Punoletna vise taro 20 bers platinena 50 kr

Tu so ijan azilanti hem perdjän 20 bers isi tut samo pravo ko hitno zubarsko pomoc so nasti te aciceripe. Adava saj naprimer te ovel jako bolovja ko danda. Mothov tikli LMA-kartica. Tu platineja 50 kr aso jek poseta/termin.

Zakazin termin prvo

Te bi saj te diketut sa zubarska osobe mora tu angleder te zakazine ce termin. Jeli vicin ki tikli naj pase folktandvård-klinika jeli dja ki klinika hem puc te dobine jek termin. Onda tu ka dobine jek termin hem ka diketut sa zubarska osobe. Pisin o termin hem ov precizno hem ava ko vreme ko to termin te na amen nakasti te pomozina tut.

Adjahar saj te putuinen adari

Obicno putovanje tano autobus hem voz vazini. Saj te platine sa placanja karticom so dobindjan tari Migracija. Sparin o racuni/kvitto taro putovanje. Adava ka motove aso zubarska osobe hem on ka potvrdiven sa po potpis so tu ijanle ate. Saj te bicale preko lil o racuni/kvitto hem te cere zahtev te dobine napalal o pare aso prevoz ko: [Sjukresor i Värmland, Centralsjukhuset, 651 85 Karlstad](#)

Tumaci

Ko kontakt hem ko posete/termin ko zubarja isi tut pravo ko tumaci besplatno, o tumaci tano neutralno hem isi le sluzbeno tanja hem tumacini samo so tu peneja hem o zubarska osobe.